

Salut Pública

Codi: 101809
Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	2	1

Professor/a de contacte

Nom: Maria Isabel Fernández Cano

Correu electrònic: Marialsabel.FernandezC@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Andrea Moreu Valls

Carmen Bono Vosseler

Josep Maria Manresa Domínguez

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials.

Objectius

OBJECTIU GENERAL

Adquirir competències per intervenir en els àmbits de la promoció, prevenció, protecció i recuperació de la salut des de la pràctica infermera.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Descriure el procés salut-malaltia.
- Explicar la història natural de la malaltia (període prepatogènic, patogènic i de resolució).
- Analitzar els determinants de la salut humana: biològics, psicològics, socials i culturals, al llarg del cicle vital.
- Analitzar les desigualtats en salut segons els principals eixos de desigualtat.
- Interpretar i utilitzar les principals mesures epidemiològiques per valorar l'estat de salut de la població o valorar l'impacte de les intervencions.
- Identificar els factors i les conductes de risc més rellevants que condicionen la salut de les persones.
- Descriure les principals mesures de protecció, prevenció i promoció de la salut.
- Reconèixer les característiques dels diferents sistemes sanitaris.
- Descriure les característiques i l'organització del Sistema Sanitari d'Espanya i Catalunya (nivells assistencials).

Competències

- Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
- Analitzar i sintetitzar fenòmens complexos.
- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Demostrar que es comprèn el comportament interactiu de la persona en funció del gènere, el grup o la comunitat, dins del seu context social i multicultural.
- Demostrar que es coneixen els sistemes d'informació sanitària.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Protegir la salut i el benestar de les persones o grups atesos garantint la seva seguretat.
- Respectar el medi ambient i fomentar el desenvolupament sostenible.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
2. Analitzar els determinants de salut i malaltia considerant els diferents contextos socials i culturals.
3. Analitzar els factors que intervenen en la salut i el benestar de les persones, les famílies o els grups atesos i garantir-ne la seguretat.
4. Analitzar i sintetitzar fenòmens complexos.
5. Aplicar l'evidència científica en la planificació de les cures infermeres.
6. Comparar les característiques dels principals sistemes d'informació sanitària.
7. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
8. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
9. Dissenyar i modificar plans de cures segons les necessitats de les persones, les famílies o els grups.
10. Identificar el benestar de les persones i garantir-ne la seguretat.
11. Proposar programes que fomentin hàbits saludables en els adolescents.
12. Respectar l'entorn medi ambiental i fomentar el desenvolupament sostenible.
13. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

La Salut Pública és la disciplina que vetlla per la salut i benestar de tota la població, mitjançant intervencions individuals o col·lectives de prevenció, promoció i protecció.

Continguts

Els continguts generals de l'assignatura són:

- Concepte de salut
- Historia natural de la malaltia nivells de prevenció i nivells assistencials
- Determinants de la salut i desigualtats en salut
- Epidemiologia: concepte, mesures de freqüència, associació i impacte
- Demografia estàtica i dinàmica
- Sistemes d'informació sanitària
- Prevenció, promoció i protecció de la salut
- Epidemiologia de malalties transmissibles. Mesures de prevenció i control.
- Epidemiologia de malalties no transmissibles. Mesures de prevenció i control.
- Salut laboral
- Sistemes sanitaris. El Sistema Sanitari d'Espanya i Catalunya

Metodologia

Classes magistrals

Les classes magistrals expositives s'utilitzaran per a presentar els temes i aspectes generals de l'assignatura.

Aprentatge Basat en Problemes (ABP)

La metodologia utilitzada serà l'Aprentatge Basat en Problemes, que es durà a terme amb sessions presencials a l'aula tutoritzades per un professor per analitzar una situació/problema que dirigirà l'aprenentatge. Mitjançant aquesta situació/problema, l'estudiant adquireix habilitats per analitzar problemes, prioritzar i cercar informació, prendre decisions i avaluar la seva activitat.

El rol de l'estudiant és actiu perquè és el responsable del seu procés d'aprenentatge. El rol del professor és el de facilitador i guia de l'estudiant en aquest procés.

Cada situació es treballa en dos sessions en grup reduït (20-25 estudiants aproximadament):

- En la **primera sessió** (2 hores) es presenta la situació/problema pel seu anàlisi i els estudiants recuperen els seus coneixements previs. Es revisa i identifica el que es necessita aprendre, confeccionant un llistat de preguntes en relació al problema. A continuació s'estableix un ordre de prioritats tenint present els resultats d'aprenentatge del programa i s'elabora un pla de treball de grup. Finalment s'identifiquen possibles fonts d'informació.
- En la **segona sessió** (3 hores) s'exposen i discuteixen les fonts d'informació utilitzades i els apartats del pla de treball, on tots els components del grup han de tenir l'oportunitat d'explicar el que han après. En la posta en comú els estudiants avaluen i corregeixen el seu coneixement previ. S'elabora un resum amb els conceptes principals.

Es finalitza la situació amb l'autoavaluació, l'avaluació entre iguals i la del professor, que es realitzarà de forma telemàtica mitjançant una rúbrica.

Treball en grup

En grups de 5-6 estudiants es realitzarà una presentació oral d'un treball centrat en un cas/problema.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
SEMINARIS ESPECIALITZATS (SESP)	25	1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
TEORIA (TE)	22	0,88	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
TREBALL EN GRUP	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Tipus: Autònomes			
ESTUDI PERSONAL	89,5	3,58	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura contempla els següents apartats:

- El **50%** de la nota final serà de l'**avaluació formativa dels seminaris especialitzats** amb metodologia d'aprenentatge basat en problemes. S'utilitzarà una rúbrica que inclou criteris de responsabilitat,

habilitats d'aprenentatge, comunicació i de treball en grup. Les **autoavaluacions i avaluacions entre iguals** tindran un pes del **10%** de la nota d'aquest apartat, sempre que aquestes tinguin una diferència amb la del professor inferior a 1,5 punts. Les característiques de les competències que s'avaluen en els seminaris especialitzats fa difícil la seva recuperació. En cas de no superar-los es valorarà l'estratègia més idònia en funció de les competències no assolides.

- El **40%** de la nota final s'obté de l'**avaluació escrita** mitjançant proves objectives per valorar l'adquisició de coneixements de l'assignatura. En cas de no superar aquesta prova, l'estudiant es podrà presentar a una prova de recuperació programada a tal fi en el calendari d'exàmens.
- El **10%** de la nota final serà l'obtinguda en l'avaluació de la defensa oral d'un treball en grup. En cas de no superar l'avaluació d'aquest apartat es valorarà l'estratègia més idònia en funció de les competències no assolides.

Obtenció de la nota final: El requisit per a l'obtenció de la nota final és haver-se presentat a totes les parts avaluatives i haver-les aprovat amb un 5.

Es considerarà **No evaluable** quan l'estudiant hagi faltat al 30% dels seminaris especialitzats. També, quan l'estudiant no tingui evidències de la resta de les activitats d'avaluació.

Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

- Del 0 a 4,9 = Suspens
- Del 5,0 al 6,9 = Aprovat
- Del 7,0 al 8,9 = Notable
- Del 9,0 al 10 = Excel·lent

L'estudiant té dret a la revisió de les proves d'avaluació, per això es concretarà la data al campus virtual.

La valoració de les situacions especials i particulars serà valorada per una comissió avaluadora configurada a tal efecte.

Prova de recuperació

En cada apartat de l'avaluació s'explica com es farà la prova de recuperació en cas de no superar-lo.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació dels seminaris mitjançant casos pràctics i resolució de problemes	50%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Avaluació escrita mitjançant proves objectives: ítems de resposta múltiple	40%	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Defensa oral de treballs	10%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Bibliografia

En els seminaris especialitzats l'estudiant ha de fer-se competent en la cerca d'informació i lectura crítica de la mateixa. En la primera sessió i en funció del pla de treball plantejat, els estudiants esbrinen quines són les fonts d'informació adients per al seu pla de treball. En la segona sessió expliquen les dificultats que han tingut en la cerca i confronten les evidències. En funció d'aquest treball compartit raonen la idoneïtat o no, de la mateixa. Aquests són els motius fonamentals pels quals es considera oportú presentar un llistat de fonts bibliogràfiques reduït.

BIBLIOGRAFIA

- OMS. Declaración de Alma-Ata. Primary health care. Ginebra: World Health Organisation. 1978.
- OMS. Conferencia Internacional sobre Promoción de la Salud. Carta de Ottawa para la promoción de la salud. Revista de Sanidad e Higiene Pública. 1987; 61:129-133.
- Piedrola Gil. Medicina preventiva y salud pública. 12ª ed. Barcelona: Masson; 2016.
- Martínez F., Antó, J. M., Castellanos, P. L., Gili, M., Marset, P., Navarro, V. Salud pública. Madrid: McGraw-Hill/Interamericana de España; 1998.
- Hernández-Aguado, I. et al. Manual de epidemiología y salud pública: para grados en ciencias de la salud. 2ª ed. Madrid: Médica Panamericana; 2011.
- Gordis, L. Epidemiología. 3ª ed. Barcelona: Elsevier; 2005.
- Frías Osuna, A. Salud pública y educación para la salud. Barcelona: Masson; 2000.
- Perea Quesada, R. Promoción y educación para la Salud. Madrid: Díaz de Santos; 2009.
- Martín Zurro, A. et al. Atención Primaria. Conceptos organización y práctica clínica. 7ª ed. Barcelona: Doyma; 2014.
- Last, J. M. Diccionario de Epidemiología. Barcelona: Salvat; 1989.